

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 83/06-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. marca 2006 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. L. R., bytom B., zastúpeného advokátom JUDr. J. Z., B., ktorou namietal porušenie základného práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky postupom a uznesením Národnej rady Slovenskej republiky č. 1926 z 28. októbra 2005 v súvislosti s voľbou kandidáta na menovanie za sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. L. R. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Podaním z 22. decembra 2005 doručeným Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 27. decembra 2005, označeným ako „*Sťažnosť proti porušovaniu základného práva vyplývajúceho z Ústavy Slovenskej republiky*“ v spojení s doplnením sťažnosti z 26. januára 2006 doručeným ústavnému súdu 31. januára 2006 JUDr. L. R., bytom B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpený advokátom JUDr. J. Z., B., namieta porušenie

základného práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom a uznesením Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“) č. 1926 z 28. októbra 2005 v súvislosti s voľbou kandidáta na menovanie za sudcu ústavného súdu.

Sťažovateľ požaduje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie vyššie uvedeného článku ústavy postupom a uznesením národnej rady č. 1926 z 28. októbra 2005 v súvislosti s voľbou kandidáta na menovanie za sudcu ústavného súdu. Ďalej žiada priznať finančné zadosťučinenie vo výške 2 500 000 Sk, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v sume 17 650 Sk.

Zo sťažnosti vyplýva, že Právnická fakulta (...) v B. predložila 14. októbra 2005 návrh na voľbu sťažovateľa za kandidáta na sudcu ústavného súdu. V návrhu uviedla, že sťažovateľ je občanom Slovenskej republiky s vysokoškolským právnickým vzdelaním a s rigoróznou skúškou, pričom je v právnickom povolani činný 31 rokov. Popri tomto návrhu boli predložené ešte ďalšie dva návrhy na kandidátov na sudcu ústavného súdu. Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „ústavnoprávny výbor“) návrhy všetkých troch kandidátov prerokoval 24. októbra 2005 a uznesením č. 906 z 24. októbra 2005 v prípade sťažovateľa bez zdôvodnenia konštatoval, že nespĺňa požiadavku byť najmenej 15 rokov činný v právnickom povolaní podľa čl. 134 ods. 3 ústavy, a to vzhľadom na predložený profesný profil. Podľa názoru sťažovateľa prax ústavnoprávneho výboru pri posudzovaní požiadavky byť najmenej 15 rokov činný v právnickom povolaní bola v predchádzajúcom období u iných uchádzačov odlišná. Dá sa to dokumentovať archívnymi dokumentmi. V záujme objektívneho posúdenia problematiky poslanec národnej rady O. listom z 25. októbra 2005 požiadal predsedu ústavnoprávneho výboru o doručenie kópií materiálov všetkých uchádzačov o kandidatúru na voľbu sudcu ústavného súdu vrátane prehľadu ich právnickej praxe od novembra 1998 do 14. októbra 2005. Žiadal tiež o odborný výklad pojmu právnické povolanie. Predseda ústavnoprávneho výboru odmietol poslancovi O. vyhovieť s tým, že poslanec si môže požadované dokumenty z archívu národnej rady sám zadovážiť prostredníctvom svojho asistenta. Odmietol poskytnúť aj odborný výklad pojmu právnické povolanie. Vedený snahou zistiť, ktorú časť

odbornej praxe hodnotil ústavnoprávny výbor ako činnosť v právnickom povolání a ktorú nie, sťažovateľ listom z 21. novembra 2005 požiadal ústavnoprávny výbor o zhodnotenie jednotlivých pracovných období z tohto pohľadu a o výklad niektorých pojmov s tým súvisiacich. Predseda ústavnoprávneho výboru listom zo 6. decembra 2006 sťažovateľovi oznámil, že členovia ústavnoprávneho výboru vzali jeho žiadosť na vedomie. Ústavnoprávny výbor svoj návrh na voľbu kandidáta na vymenovanie za sudcu ústavného súdu spolu s uznesením č. 906 z 24. októbra 2005 predložil plénu národnej rady. Plénum národnej rady vec prerokovalo na schôdzi konanej 26. októbra 2005. Poslanec F. vytýkal, že predložený návrh je nejasný a nekompletný. Poslanec M. odporučil poslancom majúcom pochybnosti o správnosti stanoviska ústavnoprávneho výboru, aby sa s potrebnými materiálmi oboznámili v archíve národnej rady. Napokon plénum národnej rady 28. októbra 2005 vzalo na vedomie, že sťažovateľ nespĺňa požiadavku byť najmenej 15 rokov činný v právnickom povolání podľa čl. 134 ods. 3 ústavy. Podľa názoru sťažovateľa ak mal ústavnoprávny výbor pochybnosti o jeho najmenej 15-ročnej činnosti v právnickom povolání alebo ak považoval predložené údaje a doklady za neúplné, mal požadovať doplnenie návrhu o chýbajúce údaje alebo doklady. Ústavnoprávny výbor pochybil aj tým, že v rozpore s čl. 4 volebného poriadku sťažovateľa nepozval na svoju schôdzu, kde by bolo možné chýbajúce údaje alebo doklady doplniť. Hoci podľa čl. 5 ods. 4 volebného poriadku v rámci rozpravy sa k návrhom kandidátov nezaujímajú stanovisko, pretože toto sa vyjadruje až v hlasovaní, poslanci sa napriek tomu ku kandidátom vyjadrovali. Keďže národná rada si osvojila stanovisko ústavnoprávneho výboru, podľa ktorého sťažovateľ nespĺňa podmienku najmenej 15-ročnej činnosti v právnickom povolání, nehlasovala ani o zvolení sťažovateľa za kandidáta na ústavného sudcu.

Z vyjadrenia predsedu národnej rady č. j. 251/2006 z 24. februára 2006, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 1. marca 2006, vyplýva, že národná rada navrhuje sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú odmietnuť. Poukazuje predovšetkým na čl. 134 ods. 3 prvú vetu ústavy, podľa ktorej za sudcu ústavného súdu môže byť vymenovaný občan Slovenskej republiky, ktorý je voliteľný do národnej rady, dosiahol vek 40 rokov, má vysokoškolské právnické vzdelanie a je najmenej 15 rokov činný v právnickom povolání. Dôkazné bremeno o splnení podmienok ustanovených v čl. 134 ods. 3 ústavy zaťažuje fyzickú osobu,

ktorá sa uchádza o funkciu sudcu ústavného súdu, pričom uchádzač musí preukázať, že splnil všetky podmienky. Spôsobilosť plniť úlohy sudcu ústavného súdu sa nestotožňuje s osobnou túžbou byť sudcom ani s odhodlaním svedomite a bezodkladne vybavovať agendu sudcu. Výkon funkcie sudcu ústavného súdu kladie vysoké nároky na odbornú pripravenosť sudcu, ktorý musí mať hlboké poznatky o ústave, o práve Európskej únie a Európskych spoločenstiev, ako aj o práve Rady Európy. Vo vzťahu ku každému z týchto prameňov práva nestačí znalosť textu danej právnej úpravy, ale nevyhnutná je aj znalosť interpretácie a aplikácie právnych noriem v rozhodovacej činnosti ústavného súdu a v case-law príslušných orgánov Európskej únie, Európskych spoločenstiev a Rady Európy. Odbornosť uchádzača je absolútne nevyhnutnou podmienkou. Predchádzajúca prax, publikačné výsledky, prednášková činnosť, vedecká hodnosť, významnosť činnosti ako právneho praktika – také sú niektoré relevantné kritériá pre hodnotenie ústavnej podmienky „činný v právnickom povolaní“ u každého z uchádzačov o nomináciu na vymenovanie za sudcu ústavného súdu. Odbornú spôsobilosť na výkon funkcie sudcu ústavného súdu nemožno predpokladať. Musí sa teda u každého uchádzača preukázať. Platná právna úprava nezaťažila národnú radu a jej orgány zisťovaním, či uchádzač o funkciu sudcu ústavného súdu má vysokoškolské právnické vzdelanie, ako dlho vykonáva právnickú prax, akého druhu a v akej kvalite. Sťažnosť by bola v danom prípade opodstatnená, ak by sťažovateľ preukázal, že splnil všetkých päť ústavou určených podmienok, aby sa mohol uchádzať o nomináciu na kandidáta za sudcu ústavného súdu, a národná rada by napriek tomu v hlasovaní nerozhodla o tom, či návrh na jeho vymenovanie za sudcu ústavného súdu predloží prezidentovi Slovenskej republiky na rozhodnutie. V skutočnosti však sťažovateľ všetky ústavou určené podmienky nespĺnil, lebo nepreukázal najmenej 15-ročnú prax v právnickom povolaní. Podľa údajov uvedených sťažovateľom v životopise bol sťažovateľ poslucháčom právnickej fakulty v rokoch 1973 – 1978. Napriek tomu si do praxe v právnickom povolaní započítal aj obdobie rokov 1973 – 1975, keď pracoval ako právnik na právnom odbore Dopravného podniku mesta B., ako aj obdobie rokov 1975 - 1977, keď pracoval ako samostatný právnik na právnom odbore a odbore investičnej výstavby Dopravného podniku mesta B. To znamená, že sťažovateľ si do výkonu právnickej praxe započítal aj čas, keď sa ako študent vzdelával na právnickej fakulte, hoci právnické povolanie nie je možné vykonávať pred dosiahnutím právnického vzdelania. Ďalej nie je

možné akceptovať obdobie rokov 2003 – 2005, keď sťažovateľ pôsobil ako asistent poslanca národnej rady, pretože pre výkon funkcie asistenta, rovnako ako aj pre výkon funkcie poslanca národnej rady právnické vzdelanie nie je predpísané. Asistent poslanca môže pre poslanca vykonávať práce, ktoré sa vôbec netýkajú legislatívneho procesu a ani inak nesúvisia s tvorbou alebo uplatnením práva. Neakceptovateľné je aj obdobie rokov 1990 – 1992, keď bol sťažovateľ poslancom Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, keďže ani pre výkon poslaneckého mandátu vo federálnom zhromaždení nebolo predpísané právnické vzdelanie a náplňou výkonu poslaneckého mandátu bola politická práca, ktorú nemožno stotožniť s činnosťou v právnickom povolaní. Činnosť sťažovateľa ako vedúceho odboru investičnej výstavby Dopravného podniku mesta B. v rokoch 1980 – 1987 a ako vedúceho odboru rozvoja výrobnéj základne E., k. p., B. v rokoch 1988 – 1992 si rovnako nevyžadovala právnické vzdelanie, pričom sťažovateľ nepreukázal, že by podstatou týchto prác bola činnosť v právnickom povolaní. Vzhľadom na uvedené skutočnosti tvrdenie sťažovateľa o jeho právnickej praxi v trvaní 31 rokov nie je pravdivé. Z údajov, ktoré sám sťažovateľ o svojich pracovných skúsenostiach uviedol, vyplýva, že bol v právnickom povolaní činný menej ako 15 rokov.

II.

Zo životopisu z 12. októbra 2005 predloženého sťažovateľom, resp. z pripojeného prehľadu jeho právnickej praxe vyplýva, že sťažovateľ študoval na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v B. v rokoch 1973 – 1978. V rokoch 1973 – 1977 pôsobil ako právnik na právnom odbore Dopravného podniku mesta B., resp. ako samostatný právnik na právnom odbore a na odbore investičnej výstavby Dopravného podniku mesta B. V rokoch 1978 – 1979 bol vedúcim oddelenia investičnej prípravy stavieb a investičných právnych vzťahov Dopravného podniku mesta B. V rokoch 1980 – 1987 bol vedúcim odboru investičnej výstavby Dopravného podniku mesta B. V rokoch 1988 – 1992 bol vedúcim odboru rozvoja výrobnéj základne E., k. p., B. V rokoch 1990 – 1992 bol poslancom Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. V rokoch 1990 – 1994 pôsobil ako sudca z ľudu Mestského súdu v B. V roku 1992 bol riaditeľom odboru

práva a legislatívy Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky. V rokoch 1992 – 1993 bol šéfom sekcie práva, legislatívy, personálnych vecí a PaM Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky. V rokoch 1993 – 1997 bol vedúcim odborným referentom špecialistom a od roku 1996 aj zástupcom riaditeľa odboru právnych služieb Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky. V rokoch 1997 – 1999 bol vládny radcom na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky. V rokoch 1999 – 2003 bol vedúcim odborným referentom špecialistom a odborným radcom špecialistom na Krajskom úrade v B. V rokoch 2003 – 2005 bol asistentom poslanca národnej rady.

Zo zápisnice zo 106. schôdze ústavnoprávneho výboru konanej 24. októbra 2005 vyplýva, že podľa spravodajcu poslanca M. dvaja navrhovaní uchádzači na voľbu kandidáta na ústavného sudcu, a to sťažovateľ a V. Š., podľa doterajšej praxe predpoklady vyžadované ústavou spĺňajú. Podľa predsedu ústavnoprávneho výboru D. z prehľadu o právnickej praxi sťažovateľa v rokoch 1978 – 1992 vyplýva, že nejde o činnosť v právnickom povolání, aj keď vie, že v žiadnom zákone právnické povolanie nie je definované. Poukázal aj na roky 1973 – 1978, keď sťažovateľ študoval, s tým, že sťažovateľ nemohol vykonávať povolanie, pre ktoré ešte nenadobudol vzdelanie. Podľa názoru predsedu ústavnoprávneho výboru kľúčovým problémom je návrh na voľbu V. Č. Tento nespĺňa predpoklady právnického vzdelania, pretože absolvoval Vysokú školu Zboru národnej bezpečnosti. V tejto súvislosti citoval príslušné pasáže z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 113/97 z 21. októbra 1997 vo veci žaloby proti Slovenskej komore exekútorov o vykonanie zápisu do zoznamu exekútorských koncipientov. Pripomenul tiež, že ústavný súd v minulosti už niekoľkokrát rozhodol, že absolventi Vysokej školy Zboru národnej bezpečnosti nespĺňajú podmienky pre zápis za komerčných právnikov. S názorom ohľadne vzdelania kandidáta V. Č. sa poslanci viac–menej stotožnili. Pokiaľ ide o ďalších dvoch kandidátov, názory sa rôznili. Vzhľadom na určitú rozpornosť názorov na charakter právnickej praxe, resp. praxe v právnickom povolání podpredseda ústavnoprávneho výboru M. konštatoval nutnosť zmeny príslušnej právnej úpravy.

Z uznesenia ústavnoprávneho výboru č. 906 z 24. októbra 2005 vyplýva, že V. Č. nespĺňa požiadavku vysokoškolského právnického vzdelania podľa čl. 134 ods. 3 ústavy,

keďže je absolventom Fakulty vyšetovania Vysokej školy Zboru národnej bezpečnosti v B., a to s poukazom na právnu vetu z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 113/97 z 21. októbra 1997 a na uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 35/99 z 13. júla 1999. Sťažovateľ nespĺňa požiadavku byť najmenej 15 rokov činný v právnickom povolaní podľa čl. 134 ods. 3 ústavy, vzhľadom na predložený profesný profil. V. Š. spĺňa požiadavky ustanovené v čl. 134 ods. 3 ústavy. Preto ústavnoprávny výbor odporúča národnej rade vziať na vedomie, že V. Č. a sťažovateľ nespĺňajú požiadavky ustanovené v čl. 134 ods. 3 ústavy, a odporúča hlasovať o treťom navrhovanom – V. Š.

Z predkladacej správy, ktorou bola vec predložená plénu národnej rady, vyplýva, že národnej rade boli predložené tri návrhy na kandidátov za ústavného sudcu. Podľa uznesenia ústavnoprávneho výboru č. 906 z 24. októbra 2005 V. Č. nespĺňa požiadavku vysokoškolského právnického vzdelania podľa čl. 134 ods. 3 ústavy, lebo je absolventom Fakulty vyšetovania Vysokej školy Zboru národnej bezpečnosti v B., a to s poukazom na judikatúru najvyššieho súdu a ústavného súdu. Sťažovateľ nespĺňa požiadavku byť najmenej 15 rokov činný v právnickom povolaní podľa čl. 134 ods. 3 ústavy, a to vzhľadom na predložený profesný profil. V. Š. spĺňa požiadavky ustanovené v čl. 134 ods. 3 ústavy. Základné údaje o navrhovaných kandidátoch sú uvedené v predkladanom materiáli, do návrhov a priložených dokladov je možné nahliadnuť na sekretariáte ústavnoprávneho výboru.

Zo záznamu z rokovania pléna národnej rady z 27. a 28. októbra 2005 o návrhu na voľbu kandidáta na vymenovanie za sudcu ústavného súdu vyplýva, že poslanec M. s poukazom na predložený materiál odporučil národnej rade vziať na vedomie, že sťažovateľ a V. Č. nespĺňajú stanovené podmienky. O treťom navrhovanom – V. Š. navrhol vysloviť stanovisko hlasovaním. Upozornil, že národná rada by najprv mala prijať uznesenie, ktorým vezme na vedomie, že V. Č. a sťažovateľ nespĺňajú ústavné požiadavky predpísané pre kandidáta na ústavného sudcu. Poslanec F. vytýkal, že poslancom neboli predložené všetky potrebné podklady pre rozhodovanie. Preto navrhol vrátiť návrh predkladateľovi na dopracovanie. V prípade sťažovateľa je v materiáli uvedená iba jednoduchá veta, že nespĺňa podmienku, a to bez zdôvodnenia. Poslanec M. upozornil, že

ústavnoprávny výbor dôkladne preskúmal, či sú podmienky splnené, bola to dlhá rozprava, pričom pochybnosti bolo namieste vyjadriť tam. Poslanec Č. uviedol, že nie je jasný obsah pojmu „právnické povolanie“. Za takéhoto stavu striktný postup nebol potrebný. V prípade pochybností by mali rozhodnúť hlasovaním poslanci.

Z uznesenia národnej rady č. 1926 z 28. októbra 2005 vyplýva, že národná rada na základe stanoviska a návrhu ústavnomprávneho výboru vzala na vedomie, že V. Č. nespĺňa požiadavku ustanovenú v čl. 134 ods. 3 ústavy – vysokoškolské právnické vzdelanie a sťažovateľ nespĺňa požiadavku ustanovenú v čl. 134 ods. 3 ústavy – najmenej 15 rokov činný v právnickom povolaní.

Z volebného poriadku na voľbu kandidátov na sudcov ústavného súdu schváleného 7. februára 1997, a to z čl. 3 ods. 1 vyplýva, že návrhy na kandidátov sa podávajú ústavnomprávnomu výboru a musia obsahovať údaje a doklady ustanovené osobitným predpisom. Podľa čl. 4 ods. 2 a 3 ústavnomprávny výbor si môže na svoju schôdzu pozvať navrhnutých kandidátov, aby sa predstavili, a žiadať od nich objasnenie údajov alebo doplnenie návrhu o chýbajúce údaje alebo podklady. Ústavnomprávny výbor po prerokovaní návrhov na kandidátov prijme k návrhom stanovisko. Uvedie v ňom, ktoré návrhy na kandidátov spĺňajú ustanovené podmienky a o ktorých možno na schôdzi národnej rady hlasovať. Uvedie aj návrhy, ktoré nespĺňajú ustanovené podmienky a na ktoré sa z tohto dôvodu neprihliada. Podľa čl. 5 ods. 4 národná rada pred hlasovaním prerokuje návrhy kandidátov a stanovisko ústavnomprávneho výboru. Na ten účel predsedajúci udelí najprv slovo poverenému členovi ústavnomprávneho výboru a po jeho vystúpení otvorí rozpravu. Národná rada k návrhom na kandidátov nezaujima stanovisko. Poslanci ho vyjadria v hlasovaní.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv lebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 30 ods. 4 ústavy občania majú za rovnakých podmienok prístup k voleným a iným verejným funkciám.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05).

Je potrebné predovšetkým poukázať na to, že podľa názoru ústavného súdu fyzická osoba navrhnutá na kandidáta na sudcu ústavného súdu niektorou z inštitúcií vyplývajúcich

z ustanovenia § 11 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorá spĺňa všetky podmienky vyplývajúce z čl. 134 ods. 3 ústavy, má právny nárok na to, aby národná rada hlasovaním rozhodla o tom, či sa stane alebo nestane kandidátom na sudcu ústavného súdu. To zároveň znamená, že proces kreácie kandidátov na sudcu ústavného súdu tvorí súčasť základného práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok podľa čl. 30 ods. 4 ústavy. Ak preto o fyzickej osobe spĺňajúcej všetky stanovené podmienky neprebehne hlasovanie národnej rady, v ktorom sa rozhodne o tom, či sa stane alebo nestane kandidátom na sudcu ústavného súdu, dôjde k porušeniu čl. 30 ods. 4 ústavy.

Hlavnou námietkou sťažovateľa je, že ani zo stanoviska ústavnoprávneho výboru, ale ani z napadnutého uznesenia národnej rady nie je možné zistiť konkrétne dôvody, pre ktoré sa dospelo k záveru, že nespĺňa požiadavku vyplývajúcu z čl. 134 ods. 3 ústavy byť najmenej 15 rokov činný v právnickom povolaní vzhľadom na ním predložený profesný profil. Sťažovateľ je presvedčený, že v skutočnosti túto podmienku spĺňal.

Národná rada v písomnom vyjadrení k prijateľnosti sťažnosti na ďalšie konanie z 24. februára 2006 priame stanovisko k tejto námietke nezaujíma, avšak uvádza, ktoré konkrétne obdobia pracovných aktivít sťažovateľa nebolo možné považovať za činnosť v právnickom povolaní, pričom zároveň uvádza aj argumenty pre takýto záver.

Podľa názoru ústavného súdu treba prisvedčiť sťažovateľovi v tom, že ani zo stanoviska ústavnoprávneho výboru, ale ani z formulácie uvedenej v napadnutom uznesení národnej rady nie je možné utvoriť si konkrétny a presný obraz o tom, ktoré obdobia pracovných aktivít sťažovateľa nebolo možné podľa názoru národnej rady považovať za činnosť v právnickom povolaní. V kontraste s tým treba uviesť, že pokiaľ ide o V. Č., negatívne stanovisko národnej rady je celkom konkrétne a presne zdôvodnené jednak uvedením vzdelania menovaného a jednak poukazom na existujúcu judikatúru najvyššieho súdu a ústavného súdu.

Ústavný súd v inej veci a v iných súvislostiach [v prípade sťažnosti kandidáta na funkciu sudcu všeobecného súdu, ktorý spĺňal všetky ustanovené podmienky, a napriek

tomu ho Súdna rada Slovenskej republiky za kandidáta nezvolila a nepredložila návrh na jeho menovanie za sudcu prezidentovi Slovenskej republiky (ďalej len „prezident“) už vyslovil, že „výsledok hlasovania týkajúci sa kreovania verejných, resp. ústavných činiteľov (nielen rozhodnutie súdnej rady o predložení návrhu kandidáta na sudcu prezidentovi) sa neodôvodňuje, pričom za hlasovanie nemožno brať hlasujúceho na zodpovednosť. Ústavná a zákonná úprava nepripúšťa v predmetných súvislostiach ani možnosť odvolania proti rozhodnutiu“ (III. ÚS 79/04). V tomto prípade teda kandidát spĺňajúci všetky podmienky nemohol utrpieť ujmu na svojom základnom práve vyplývajúcom z čl. 30 ods. 4 ústavy, lebo Súdna rada Slovenskej republiky akceptovala, že spĺňal všetky podmienky, a práve preto hlasovaním rozhodovala, či bude alebo nebude návrh na menovanie jeho osoby za sudcu predložený prezidentovi. Ani takáto osoba nemá totiž právny nárok na to, aby bola navrhnutá na vymenovanie za sudcu.

Ani v danom prípade niet dôvodu odchyliť sa od vyššie uvedenej judikatúry. To znamená, že ani napadnuté uznesenie národnej rady č. 1926 z 28. októbra 2005 nemuselo byť zdôvodnené. Zároveň však nemožno stratiť zo zreteľa, že napadnutým uznesením bol sťažovateľ vylúčený z toho, aby národná rada hlasovala, či sa stane alebo nestane kandidátom na sudcu ústavného súdu. V prípade, že by sťažovateľ spĺňal všetky podmienky, bolo by napadnuté uznesenie porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 30 ods. 4 ústavy. Vzhľadom na takúto konšteláciu je podľa názoru ústavného súdu nevyhnutné, aby bol výsledok takéhoto hlasovania národnej rady z vecného hľadiska preskúmateľný. Základnou podmienkou preskúmateľnosti výsledku hlasovania je, že existovali dostatočne konkrétne a jasne formulované dôvody, ktoré viedli navrhovateľa k iniciovaniu daného výsledku hlasovania. Hoci tieto dôvody nie sú v prípade sťažovateľa v materiáli predloženom plénu národnej rady dostatočne konkrétne uvedené, z dôkazov, ktoré si ústavný súd zadovážil, nesporne vyplývajú. Je tomu tak preto, že podľa zápisnice zo schôdze ústavnoprávneho výboru z 24. októbra 2005 predseda výboru poukázal na prehľad o právnickej praxi sťažovateľa v rokoch 1978 – 1992 s tým, že nejde o činnosť v právnickom povolání. Ďalej poukázal aj na obdobie rokov 1973 – 1978, keď sťažovateľ študoval, s tým, že nemohol vykonávať právnické povolanie, pre ktoré ešte nenadobudol vzdelanie. V tejto súvislosti prihliadol ústavný súd aj na doplňujúcu argumentáciu uvedenú

vo vyjadrení národnej rady z 24. februára 2006, podľa ktorej pracovné aktivity sťažovateľa v rokoch 1978 – 1982 si nevyžadovali právnické vzdelanie a neboli ani vo svojej podstate činnosťou v právnickom povolání, t. j. tieto pracovné činnosti bolo možné zastávať aj bez právnického vzdelania. Uvedené argumenty považuje ústavný súd za presvedčivé.

Naproti tomu ústavný súd nemohol prihliadnúť na tvrdenie národnej rady uvedené vo vyjadrení z 24. februára 2006 o neakceptovaní obdobia rokov 2003 – 2005, keď sťažovateľ pôsobil ako asistent poslanca národnej rady. Je tomu tak preto, že toto obdobie predseda ústavnoprávneho výboru na schôdzi ústavnoprávneho výboru 24. októbra 2005 neuviedol.

Nebolo možné vyhovieť sťažovateľovi, pokiaľ namietal skutočnosť, že nebol predvolaný na rokovanie ústavnoprávneho výboru a nedostal možnosť tam vystúpiť. Je tomu tak preto, že bolo vecou uváženia ústavnoprávneho výboru, či navrhnuté osoby predvolá. Tým, že ústavnoprávny výbor nepredvolal ani jedného spomedzi troch navrhnutých osôb, nie je možné hovoriť o zvýhodnení niektorého z uchádzačov, a teda ani o porušení základného práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy (mutatis mutandis rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 79/04).

Taktiež nebolo možné akceptovať ani námietku, podľa ktorej v minulosti pojem „činný v právnickom povolání“ vykladala národná rada inak. Sťažovateľ totiž žiadne konkrétne prípady, ktoré by bolo možné preskúmať, neuviedol.

Vzhľadom na to, že ústavný súd po doplnení dokazovania zadovážením potrebných listinných dôkazov dospel k záveru, že sťažnosti by nebolo možné vyhovieť ani v prípade, že by bola prijatá na ďalšie konanie podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde, považoval za možné sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú odmietnuť.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. marca 2006

